

AVANDUSE VALLA KAJA

J A N U A R 2000

N R.1 (49)

SIMUNA MUINSUSKAITSE TAASSÜND

21.juulil 11 aastat tagasi moodustati Simunas Simuna Kihelkonna Muinsuskaitse Selts. Mitu head aastat tegutses SKMS agarasti, kuid pikkamisi tegevus rauges.

7.aprillil 1999.a. tuligi kokku 17 inimest eesmärgiga taaselustada muinsuskaitse seltsi tegevus. Siis valiti esimeheks hr. Rein Rääk. Tema juhtimisel tegutses Simuna Kihelkonna Muinsuskaitse Selts 1999.a. detsembrini. Seoses tervise halvenemisega otsustas hr. Rääk ameti maha panna. Seltsi uueks esimeheks valiti hr. Guido Ploompuu.

Selts otsustas end registreerida mittetulundusühinguna äriregistris, mis aga ei võimaldanud säilitada endist nime.

Detsembris 1999 taastasime tosinkonna endise Simuna Kihelkonna Muinsuskaitse Seltsi liikmete ja uute huvilistega seltsi, mille nimeks sai Simuna Muinsuskaitse Selts. Vastloodud selts on SKMS õigusjärglane. Tänu Avanduse vallavalitsuse abile saime 27.detsembril 1999.a. seltsi registreerida mittetulundusühinguna äriregistris.

Simuna Muinsuskaitse seltsi põhiülesanded oleme määratlenud alljärgnevalt:

1. kultuuripärandi väärtustamine kõigis rahvakihtides;
2. kõigi muinsuskaitsest huvitatud eraisikute, ühenduste ja asutuste kaasatõmbamine minevikupärandi säilitamisele;
3. mälestiste abil rahvas isamaa-armastuse ja kodutunde süvendamine;
4. osalemine ühiskonna elu probleemide püstitamisel ja lahendamisel nii kohalikul kui ka üleriigilisel tasandil.

Seltsi esimene üritus möödus teiselt – korrasime iseseisvusmanifesti autori Juhan Kuke sünnipaika Kärus. Kolmekuningapäeval toimus traditsiooniline jõulukuuske põletamine Katku allika lähedal.

3.veebruari korraldame kohtumise tuntud kunstiteadlase ja muinsuskaitse tegelase Jüri Kuuskemaaga.

Ootame kõiki huvilisi osalema Simuna Muinsuskaitse seltsi tegevuses.

Vaimuvalgus on tasuta saadud valgus.

Simuna Muinsuskaitse seltsi esimees

Guido Ploompuu

MILLENNIUMIPIDU KÄRUS

17.detsembril toimunud üllatuspidu "Millenniumimängud lastele" tekitas palju elevust. Tõeliselt soliidseks ja samas põnevaks kujunenud üritus sai teoks Aruküla Huvikeskuse, Simuna Muusikakooli ja Kärus Rahvamaja koostööna.

Aruküla laste näitetrupp Krista Tiitmaa juhendamisel esitas jõulumuusikali, mille stsenaariumi, kõik väga meelde jäävad laulud ja ka kostüümid sepi K. Tiitmaa ise. Pärast etendust arutlesime üheskoos sellistel tõsistel teemadel nagu millenniumi mõiste, teadlaste uuringud inimkonna ja maakera kohta. Arutelule järgnes mälu kontroll viktoriini näol. Tundus, et enamus lastest sai teada palju uut.

Simuna Muusikakooli laululapsed õp. Angela Raigi juhendamisel löid kauni meeleeolu. Tahaksingi teid kõiki veelkord tänada ilusate laulude eest ja soovin, et te laulmist iialgi ära ei unustaks!

Loomulikult leidis meil lusti ühiselt toredaid mängida, mis aitas luua tõelise peotuju. Aitäh kõigile lastele, kes osa võtsid!

Önnela Pärnaste

▲ ▲ ▲ LAPSED SUVEKS LAAGRISSE ▲ ▲ ▲

Ka sellel aastal võivad lapsed saada laagrisse soodustusi. Riik kompenseerib 810.-kr. tuusiku hinnast, ülejäänud tuleb maksta lapsevanemal endal või aitab tasuda omavalitsus. Valida on kuue laagri vahel.

Remniku Laste- ja Noortelaager Ida-Virumaal võtab vastu 7-14aastasi, tuusiku täishind on 1212.- kr. ja vahetuse pikkus 12 päeva.

Urumarja Noortelaager Pärnumaal ootab 6-15aastasi, vahetus 10 päeva, tuusiku hind 1280.- kr. Luunja Noortelaager Tartumaal saavad minna 7-12aastased, vahetus 10 päeva ja tuusik maksab 1280.- kr.

Kotka Noortelaager Harjumaal võtab vastu vene keelt kõnelevaid lapsi, vahetus 13 päeva, tuusik 1846.- kr.

Treppoja Noortelaager Harjumaal pääsevad 6-13aastased, valida on kas 7päevane vahetus, kuhu tuusik maksab 917.- kr. või 10päevane vahetus, kuhu tuusik on 1310.- kr.

Kassari Noortelaager Hiiumaal võõrustab 8-12aastasi, 10päevane vahetus maksab 1390.- kr.

Valgemetsa Noortelaager Põlvamaal on mõeldud 7-14aastastele, vahetus on 10 päeva ja tuusik maksab 1240.- kr.

Vahetusi jagub igasse suvekuusse, täpsemat infot saab valla sotsiaalnõunikult. Pidage aru ja otsustage – kehtib põhimõte, kes ees, see mees.

Oma soovist andke teada 14.veebruariks Silvi Sirelpuule, tel. (37) 219.

03.vebruaril kell 16.00
Simuna rahvamaja baaris
kohtumine ajaloolase
JÜRI KUUSKEMAAGA
Juttu tuleb Tabelinuse ajast
ja kõigest sellest, mida
soovite ajaloost küsida.

TÄNA LEHES:

Muinsuskaitsest ja lastest	lk.1
Mida võiks teada puudega inimene	lk.2
Uued lastetoetused	lk.3
Ajaloolehekülg	lk.4
Bussiinfo	lk.5

SEDA VÕIKS TEADA PUUDEGA INIMENE

Alates 01.jaanuarist 2000.a. jõustus
osaliselt Puuetega inimeste
sotsiaaltoetuste seadus.

Sotsiaaltoetuste liigid sätestab seaduse §4.

Nendeks on:

1. **puudega lapse toetus (jõust. 01.01.2000);**
2. **puudega 16-aastase ja vanema inimese toetus (jõust.01.01.2001);**
3. **hooldajatoetus (01.01.2000 jõustub ainult 3-16aastast keskmise, raske või sügava puudega last kasvatavale ühele mittetöötavale vanemale);**
4. **puudega vanema toetus (jõust. 01.01.2000);**
5. **õppetoetus (jõust.01.01.2000);**
6. **rehabilitatsioonitoetus puudega 16-aastasele ja vanemale inimesele (jõust. 2001);**
7. **täienduskoolitustoetus (jõust. 01.01.2001);**
8. **transporditoetus (jõust. 01.01.2000);**
9. **telefoni kasutamise toetus (jõust. 01.01.2000).**

Erandina muutub enne 01.jaan. 2000.a.
määratud lapsinvaliidi pension
automaatselt puudega lapse
sotsiaaltoetuseks.

Jaanuarikuust tuleb kuni 16aastasele lapsele taotleda sotsiaaltoetust vastavalt uuele korrale.

Transporditoetuse ja telefoni kasutamise toetuse taotlemiseks tuleb nüüd pöörduda oma raviarsti juurde, mitte sotsiaalnõuniku poole.

Sotsiaaltoetuse määr aastal 2000 on 400.- krooni.

Puudega lapse toetus

Makstakse igakuiselt keskmise, raske või sügava puudega lapse sotsiaalseks rehabilitatsiooniks või hoolduseks kuni lapse 16aastaseks saamiseni. Toetus makstakse ühele lapsevanemale. Kui vanemliku hoolitsuseta lapse üle on seatud eestkoste või tema hooldamiseks on sõlmitud perekonnas hooldamise leping, makstakse toetus välja

eestkostjale või kasuvanemale. Lapse puude raskusaste ja tekkimise aeg määratakse arstliku ekspertiisiga sotsiaalministri kehtestatud korras. Keskmise puudega lapsele on toetus 210% sotsiaaltoetuse määrast ehk 840.-kr. ning raske ja sügava puudega lapsele 235% sotsiaaltoetuse määrast ehk 940.-kr.

Hooldajatoetus

3-16aastast keskmise, raske või sügava puudega last kasvatavale mittetöötavale vanemale makstakse toetust 75% sotsiaaltoetuse määrast ehk 300.- kr.

Puudega vanema toetus

Puudega üksikvanemale või ühele puuetega abikaasast kuni 16aastase, päevases või meditsiinilistel näidustustel muus õppevormis põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutuses õppiva kuni 19aastase lapse kasvatamisel makstakse igakuiselt toetust 75% sotsiaaltoetuste määrast ehk 300.- kr. Lapse 19aastaseks saamisel õppeaasta jooksul makstakse toetust õppeaasta lõpuni.

Öppetöetus

Mittetõetavale puudega õppurile, kes õpib gümnaasiumi 10.-12.klassis, kutseõppeasutuses või kõrgkoolis ja kellel on puudest tingituna õppetööga seotud lisakulutusi, makstakse igakuiselt (v.a. juuli ja august) õppetoetust vastavalt tegelikele lisakulutustele, kuid mitte vähem kui 25% ega rohkem kui 100% sotsiaaltoetuse määra.

Transporditoetus

Lasteasutusse, kooli, tööle, ravi- või rehabilitatsiooniasutusse sõitmiseks makstakse raske või sügava puudega inimesele transporditoetust kuni 20% (80.-) sotsiaaltoetuste määrast kuus.

Telefoni kasutamise toetus

Mittetöötavale puudega inimesele makstakse meditsiiniliste näidustuste korral igakuiselt telefoni kasutamise toetust kuni 15% sotsiaaltoetuste määrast (60.- kr.).

Meditstiinilised näidustused:

1. kroonilisest haigusest või vigastusest tingitud tervises seisundi tõttu vajab isik igakuist kodust meditsiiniabi;
2. kroonilisest haigusest või vigastusest tingitud tervises seisund võib ootamatult halveneda ja seetõttu vajab isik vältimatut arstiabi;
3. isik on nõrknägevusega või pime.

Puude teevad kindlaks ja selle raskusastme ja tekkimise aja määravad inimese elukohajärgsed

Sotsiaalkindlustusameti vaegurluse ekspertiisi komisjonid (VEKid)

EKPERTIISI SUUNAMINE

- Inimese suunab ekspertiisi tema raviarst
- Ekspertiisi suunamiseks täidab raviarst saatekirja
- Raviarst esitab saatekirja VEKile, kes saadab postiga
- Kui saatekiri on ebapiisavalt või puudulikult vormistatud, taotleb VEK raviarstilt selle täiendamist.

INIMENE ISE VEKİ TULEMA EI PEA.

Puude raskusastet võib määrata

- pooleks aastaks
- üheks aastaks
- kaheks aastaks
- kolmeks aastaks

Toetuse saamiseks vajalikud dokumendid:

- toetuse taotlus
- arstliku ekspertiisi otsus puude raskusastme kohta
- arsti teatis transpordi ja telefonitoetuse taotlemiseks
- isiklik sotsiaalse rehabilitatsiooni plaan (puudega lapse sots.toetuse taotlemisel)
- pass

Lisaks	tuleb	erinevate	toetuste
taotlemisel		esitada	mitmeid
lisadokumente.			

Telefoni kasutamise toetuse saamiseks

omakäeline dokument mittetöötamise
kohta

Transporditoetuse taotlemiseks

kirjalik põhjendus toetuse vajaduse kohta

VALLAVALITSUS 10.01.2000: - Kärü külas asuv 48,9 ha suurune - Kärü külas asuv 48,56 ha suurune

VALLAVALITSUS 10.01.2000:

- nõustuda Avanduse külas asuva 4,4 ha suuruse Kompuse katastriüksuse erastamisega hoone omanik Ene Kompusele

VALLAVALITSUS 24.01.2000:

- ostueesõigusega erastamine:
- Kurtna külas asuv 49,95 ha suurune
Karja katastriüksus hoonete omanik
Elmar Sarapile

- Kärü külas asuv 48,9 ha suurune
Ellenurme katastriüksus hoonete
omanik Raul Vahterile
- Kärü külas asuv 48,34 ha suurune
Sepa katastriüksus hoonete omanik
Leo Seppale
- Kärü külas asuv 31,53 ha suurune
Tikkerbäri katastriüksus hoonete
omanik Hilja Tikkerbäreile

- Kärü külas asuv 48,56 ha suurune Kivistiku katastriüksus hoonete omanik Margus Niinelaile
- kompenseerida koolilõunaid vastavalt esitatud avalduste
- kinnitati toimetulekutoetuse saajate nimekirjad
- eraldati matusetootus ühele inimesele
- anti OÜle Liaan alkoholi jaemüügiluba üheks aastaks

Lastetoetused aastal 2000

1. jaanuaril 2000. a. jõustus "Riiklike peretoetuste seadus", mis muutis senist lastetoetuste maksmise korda.

Seni lähtuti ainult lastetoetuse määrast. Nüüd on toetuste arvestamisel aluseks lapse toetuse määr ja lapsehooldustasu määr. Mõlemad kehtestatakse igaks aastaks riigieelarve seadusega. Aastal 2000 on lapse toetuse määr 150.- krooni ja lapsehooldustasu määr 1200.- krooni.

Aastal 2000 kehtivad järgmised peretoetused:

1. Lapse sünnitoetus

Ühekordset sünnitoetust makstakse esimesele lapsele 25kordses lapse toetuse määras ehk 3750.- kr. ja igale järgnevale lapsele 20kordses määras ehk 3000.- kr. Sünnitoetuse sünni korral makstakse igale lapsele toetust 25kordses määras.

Sünnitoetust ei maksta juhul, kui laps sündis surnult.

2. Lapse toetus

Lapse toetust makstakse igakuiselt lapse sündimisest kuni tema 16-aastaseks saamiseni, päevases õppevormis põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutuses õppimise korral kuni 19-aastaseks saamiseni. Esimesele lapsele makstakse ühekordne lapse toetuse määr – 150.- kr., teisele lapsele poolteisekordne määr – 225.- kr. ning kolmandale ja igale järgnevale lapsele kahekordne määr – 300.- kr.

3. Üksikvanema toetus

Makstakse emale, kelle lapse sünniaktis puudub kane isa kohta või on see tehtud ema ütluse alusel või vanemale, kui teine vanem on seadusega kehtestatud korras tunnistatud tagaotsitavaks lapse toetuse kahekordses määras – 300.- kr. kuus kuni lapse 16-aastaseks saamiseni (päevases õppevormis õppivale lapsele kuni 19-aastaseks saamiseni).

4. Ajateenija lapse toetus

Kaitsejõududes ajateenistuses oleva ajateenija lapsele makstakse igakuist toetust vanema kogu ajateenistuses olemise aja jooksul lapse toetuse viiekordses määras – 750.- kr.

5. Lapse koolitoetus

Makstakse õppeaasta alguses iga lapse kohta lapse toetuse kolmekordses määras – 450.- kr.

6. Eestkostetava või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetus

Vanemliku hoolitsuseta jäänud kuni 16-aastasele ning päevases õppevormis õppivale kuni 19-aastasele lapsele, kelle üle on seatud eestkoste või kelle suhtes on sõlmitud kirjalik perekonnas hooldamise leping, makstakse igakuiselt toetust lapse toetuse kahekordses määras – 300.- kr.

7. Elluastumistoetus

Makstakse lastekodus või hälvikute erikoolis elanud orvule või vanemliku hoolitsuseta jäänud noorele. 5000.- kr. makstakse sellele, kes on lastekodus või erikoolis elanud vähemalt kolm viimast aastat. Iga vähem oldud kuu eest vähendatakse toetust 2,5%.

8. Lapsehooldustasu

Uus toetuseliik, mis asendab ülalpidamistoetuse. Ülalpidamistoetust maksti ainult siis, kui vanem ei töötanud. Lapsehooldustasu maksmine ei sõltu sellest, kas vanem töötab või ei. Lapsehooldustasu suurus sõltub laste arvust ja nende vanusest. Töötule ei maksta töötut abiraha, kui ta saab lapsehooldustasu. Töötut ema võib vormistada lapsehooldustasu isa nimele, siis säilib tal töötut abiraha lapse 8-aastaseks saamiseni.

Ühele vanematest, kes kasvatab ühte või enam kuni kolme aastast last, makstakse lapsehooldustasu poolest lapsehooldustasu määras ehk 600.- kr. kuus iga kuni kolme aastase lapse kohta.

Kui peres on lisaks kuni 3-aastasele nooremale lapsele lapsi vanuses 3 kuni 8 aastat, makstakse iga lapse kohta veerand lapsehooldustasu määras ehk 300.- kr. kuus.

Kolme ja enamalapselises peres, kus kõik lapsed on juba üle kolme aasta vanad, kuid sellises vanuses, et saavad lapse toetust, makstakse iga 3- kuni 8-aastase lapse kohta lapsehooldustasu veerand lapsehooldustasu määras ehk 300.- kr. kuus.

Kui laps saab 8-aastaseks õppeaasta jooksul, makstakse talle lapsehooldustasu õppeaasta lõpuni.

Kui üks vanematest on kuni 3-aastase lapsega lapsehoolduspuhkusel, makstakse lapsehooldustasu temale. Kui lapsehoolduspuhkest kasutab vanema asemel keegi teine – näiteks vanaema – makstakse lapsehooldustasu temale, näiteks ühe alla 3-aastase lapse korral 600.- kr. kuus. Lapsevanemale sel juhul lapsehooldustasu ei maksta.

Lapsehooldustasu makstakse ka lapse hooldajale, kellega on sõlmitud kirjalik perekonnas hooldamise leping, või lapse eestkostjale.

Sellest aastast ei kehti enam täiendav ülalpidamistoetus. Seda maksti 2-3-aastast lapsinvaliidi kasvatavale lapsehoolduspuhkusel olevale isikule ja 4- või enamalapselises perekonnas 2-3-aastase lapsega lapsehoolduspuhkusel olevale vanemale. Selle asemele tulevad puuetega inimeste sotsiaaltoetuse seaduses ettenähtud toetused ja lapsehooldustoetused.

Sellest aastast on võimalik peatada peretoetuste maksmine neile lapsevanematele, kes ei täida oma kohustust last kasvatada ja tema eest hoolitseda.

POLITSEIKROONIKA

DETSEMBER

04.12.99 – Valler Põldra §96 – mootorsõiduki juhtimine joobeseisundis Trahv 4100.-

12.12.99 – Kalev Õim §142 – viibis alkoholijoobes Simuna rahvamajas diskol. Trahv 410.-

12.12.99 – Kadri Heinsalu §142 – viibis alkoholijoobes Simuna rahvamajas diskol. Trahv 246.-

JAANUAR

11.01.2000 – Ago Randmets §144 – pani toime pisivarguse 28.12.99

HEA SÖBER!

Kui su kapid on pungil asjadest, mida sinu pere enam ei kanna ega kasuta, aga äraviskamiseks on nad liiga head, mõtle selle peale, et keegi võib neid vajada!

Sorteeri oma kapid ja too kasutult seisvad riided, jalanõud, mänguasjad, raamatud, kotid jm.

hiljemalt 15. veebruariks
Simuna rahvamajja.

Korraldame teisipäeval 15. veebruaril kell 11.00 – 13.00 neljanda heategevuslaada, kus igaüks võib valida, mis tal vaja. KAUBAD TASUTA. Info tel. 219 Silvi või 217 Auli

Lugupeetud vallaelanikud!

Taas on probleeme Tartu bussiga. Vald doteerib liini iga kuu 1000.- krooniga, kuid bussifirma sõnul sõitjate vähesuse tõttu sellise summaga välja ei tule. (Nelja kuu jooksul olevat Simunast olnud vaid 46 sõitjat). Mis saab edasi?

Ootame kõigi arvamusi tel. (37) 388
10. veebruariks.

TAGASIVAADE MÖÖDUNUD SAJANDISSE

Möödus raske sõdade ja kiire tehnika arengu sajand. 24.augustil 1888.a. alustas liiklust Tallinnas hobutramm. Järgnesid auru-, siis mootor- ja alles seejärel elektritramm. 1915.a. 22.sept. algas aurutrammide liiklus Telliskivi tn. – Kopli. 1918.a. sügisel lõpetas hoburaudtee tegevuse. 1921.a. 13.mai hakkas Narva mnt. liinil liikuma mootortramm. 1927.a. elektrifitseeriti Tartu mnt. trammiliin, liiklus algas seal 22.oktoobril.

Tänapäeva auto sünniajaks peetakse 1885 aastat, mil Daimler ja Benz Saksamaal oma iseliikuvate sõidukitega avalikkuse ette ilmusid. Prantsuse firmad olid uuest ajast palju rohkem vaimustatud kui sakslased. Nii haarasidki nad juhtpositsiooni autode tootmises enda kätte. Edasi asutati autovabrikud juba igas Euroopa riigis. Kulus enam kui kümme aastat, enne kui esimene mootorsõiduk Eestimaale jõudis. 1902.aastal tõi kapten Fjodorov esimese sõiduauto Tallinna. 1909.a. jõudsid Tallinna esimesed veoautod.

(Väljavõtteid raamatust "Esimesest autost viimase voorimeheni")

Esimene ilmasõda algas 1914.a. suvel "Vene Kolla ja Saksa Villu" vahel. Ajalehtedes olid karikatuurid – Saksa Villu väntab suurt lihamasinat ja Vene Kolla loobib soldateid kolusse. Mõlemad keisrid kaotasid oma troonid kaotasid oma

trooni. Kommunistid tulid Venes võimule. Järgnes kaks aastat Eesti Vabadussõda. Tartu rahulepinguga lepiti kokku, et see kehtib igaveseks ajaks. Aga juba 1.detsembril 1924.a. korraldasid kommunistid Moskva nõusolekul Tallinnas mässu, kus tahtsid Eesti valitsust kukutada. Kui ma koolist koju jõudsin, oli papivabriku autojuhi Kirschi proua parajasti meil ja rääkis, et Tallinnast oli telefoni teel öeldud, et mäss on maha surutud. Ilmselt kardeti, et vabrikutöölise hulgas on kommuniste. Mäss suruti maha, aga see nõudis palju ohvreid. Et Rakverest kaubavedu hobusega oli väga raske, pidas isa papivabriku autojuhi Kirschiga tihti plaane autoostu üle. 1928.a. 27.aprillist 1.mai toimus Tallinnas esimene autonäitus. Isa läks sinna ja võttis minu ka kaasa. Sääli olid rohkem sõidua autod, sobivat väiksemat veoautot me seal ei leidnud. Alles septembris 1928.a. tuli Rakvere kaubalaos müügile 1,5 tonnine "Ford" šassii, mille isa ära ostis. (Sellest olen juba varem kirjutanud). 1930.a. mais sain endale teise liigi autojuhi loa, nii et võisin isa autoga sõita. Järgmisel pühapäeval oligi Simunas leerilaste püha, inimesi kogunes nii palju, et sõitsin kaks korda.

Järgneb
Ed.Petti

POOL SAJANDIT TAGASI...

Kui komisjon läbi, löödi mind Rakvere raudteejaamas kaubavagunisse ja sõit läks Tallinna poole. Tallinnas viidi mind ühte tühja sakslaste vangilaagrisse ja sääli hakati sorteerima, kes kuhugi kõlbab. Kes oskas suu pidada ja Vasjale valetada, pandi siis Kuramaale sõdima. Aga nägin Patarei vanglas ka meest, kes sõitis Kuramaale sõdima ja talle öeldi, et tänane sõdimise eest, aga teie olite omakaitstes ja käisite meie mehi metsas püüdnud ning selle eest lähete sunnitööle.

Sorditi meid sääli laagris siis mitmesse punkti. Mind rindele ei tahetud ja viidi Kopli, kus oli vist 8.tööpataljon. Alguses olin oma riietes, hiljem anti vene sõjaväevorm selga. Nii kaua, kui oma riietes tööl käisime, kadus meid iga päev vähemaks. Mis meist sai, ei tea.

Käisime kahes vahetuses lõhutud sadamat ehitamas. 1945.a. keskpaiku tehti jälle ümberpaigutus ja siis sain ma Krulli vabrikusse tööle. Vabrikus oli hea töötada, sest seal maksti meile palka ja saime ka vabrikus lõunat süüa.

Nüüd algas jälle uus ajajärk. Tavaliselt kutsuti meist keegi õhtul ja vahel isegi öösel ülekuulamisele. Ja nii mõnigi jäi tagasi tulemata. 1946.a. alguses kutsuti ka mind välja. Päriti jälle, et kus ma olin 1941.aastal ja kas ma Saksa sõjaväes ja Omakaitstes ka olin. Siis lasti mind seekord minna. Aga mõni päev hiljem võeti mind kinni ja sõidutati Narva maanteele, kus oli nõ sõjaväelaste uurimine. Uurimise käigus selgus, et koos minuga oli laagris vangilangenud Vene sõdur. Ja see sõdur oli sel ajal, kui mina Punasoo metsavaht olin, Saksa sõjavangina Punasoo vahtkonnas metsa lõikamas. Neid vange oli sääli päris palju ja nad elasid Punasoo Sonda pool vanas metsatöölise barakis. Neil oli sääli Omakaitse meestest valve ja oma tohtlustaja. Aga nüüd kaebas ta minu peale, et mina olin olnud suur ülemus ja neid tööle sundinud ja minu süükoorma suurendamisel võeti seda arvesse. Aprilli keskpaiku viidi mind kohtusse, kus mulle mõisteti 15 aastat sunnitööd ja 5 aastat asumist.

Mind viidi Patarei vanglasse ja maikuus Leningradi vanglasse.

Võttis ikka tummaks küll, kui kuulsin seda kohtuotsust. Kohtunik ütles veel, et ega me teid ei tapa, teete veel kasulikkusi tööd, niikaua kuni jõudu on. Augustis viidi meid terve ešelon – umbes 50 kaubavagunitäit – Vorkutasse. Olen juba unustanud, kas see on siinpool polaarjoont või tagapool. Seal on ainult tundra. Suvi on sääli väga lühike ja maa jõuab sulada ära ainult kuni 50cm, allpool on aga külmunud igikeltis võibolla juba miljon aastat. Kui meil on suvine pööripäev, siis sääli päike neil päevil õieti ei loojugi, aga talvisel pööripäeval on ööpäev pimedust. Külma oli sel ajal kui mina sääli olin ikka üle 40° ja lisaks suured lumetuisud. Lumi tuiskas sääli nii kõvaks, et Vorkuta linnast sõitsid siis autod lundpidi laagritel toidukraami tooma. (Ka meie lugupeetud kauaaegne kirikuõpetaja oli Vorkutas, kuid seda kuulsin alles Simunas, sest laagrite vahel sidet ei olnud).

Vorkutas jaotati meid laagrite vahel ära. Pean kohe ütlema, et sääli langes iga päev palju mehi rivist välja. Nagu ütles uurija – ega me teid ei tapa, surete isegi. Mina sattusin 17.sõjakaevandusse, mis oli lõppehitusjärgus. Olin ehitusbrigaadis, kus oli eestlasi, lätlasi, leedukaid ja muud rahvast. Töö käis pimedast pimedani, ma ei mäleta enam, kas 10 või 12 tundi. Kuus oli 3 puhkepäeva ja iga kolme kuu tagant võis koju kirja saata. Keerasime siis tsemendi kotist kokku kirjakoilmnurga, mis oli sääli moes, laagri tempel löödi päale ja enne loeti läbi, kui ära võis saata.

Laagrisse saabudes anti meile vatiriided, sest ilmad muutusid iga päev külmemaks. Riie teele tuli aga auk sisse lõigata – pükste paremale säälele, mütsil otsa ees ja puhvaikal selja taga. Anti täpsed mõõdud. Sinna tuli teisest riidest lapp päale õmmelda ja sinna tuli lubjapiimaga vanginumber päale maalida. Minul oli see number 2B879. Seda numbrit tuli päevas mitu korda öelda, kui meid laagrist välja tööle viidi. Käis see nii, et brigadir ütles väravas minu nime, mina pidin vastama oma numbriga.

Järgneb
Ernst Läll

BUSSIINFO

**Liin nr.10 Simuna-Rakke
Rakke-Simuna Käigus E-R**

Simuna	7.30	16.10
Rakke	7.52	16.27
Rakke	8.10	15.40
Simuna	8.27	16.02

Laekvere valla koolibuss

	E-K,R	N
Laekvere	14.50	14.50
Simuna	16.30	16.50
Laekvere	16.50	17.15

**Liin nr.29 Rakvere-Rahkla-
Simuna-Roela-Rakvere
Käigus E-P**

Rakvere	14.00
Kopli	14.59
Rohu rist	15.01
Simuna	15.03
Simuna (väljub)	15.15
Rohu rist	15.17
Kopli	15.19
Rakvere	16.25

Liin nr.22 Simuna-Käru-Salla-Simuna Käigus E-L 1.09-7.06

Peatused	E-R	L	R	L	E-N
Simuna kool	-	-	13.45	-	14.45
Simuna bussijaam	7.00	8.15	13.50	13.45	14.50
Karaski	7.14	8.30	14.05	14.00	15.05
Luusika	7.17	8.33	14.08	14.03	15.08
Käru kauplus	7.20	8.36	14.10	14.06	15.10
Käru töökoda	7.22	8.38	14.12	14.08	15.13
Rebasemägi	7.24	-	14.15	-	15.15
Salla	7.28	-	14.19	-	15.19
Salla kool	7.30	-	14.21	-	15.21
Salla	7.31	-	14.22	-	15.22
Rebasemägi	7.35	-	14.26	-	15.26
Käru töökoda	7.37	8.40	14.28	14.10	15.28
Käru kauplus	7.40	8.42	14.31	14.12	15.31
Luusika	7.43	8.45	14.34	14.15	15.34
Karaski	7.45	8.48	14.36	14.18	15.36
Simuna bussijaam	7.59	9.03	14.50	14.33	15.50
Simuna kool	8.01	-	-	-	-

Liin nr.36 Rakke-Salla-Rakke

Peatused	E-L	E-L	P	E-R
Rakke bussijaam	7.00	12.50	14.45	16.35
Salla	7.30	13.10	15.05	16.55
Rakke bussijaam	7.45	13.40	15.35	17.25

**Liin nr.39 Simuna-Väike-Maarja-
msalu- Laekvere-Rakvere**

Peatused	E-R	L
Simuna	-	7.45
Võivere	-	7.50
Kurtina	-	7.53
Nadalama	-	7.55
Väike-Maarja	-	8.08
Väike-Maarja	8.10	8.10
Tamsalu	8.35	8.35
Tamsalu	8.45	8.45
Väike-Maarja	9.00	9.00
Määri	9.16	9.16
Avanduse	9.19	9.19
Rohu rist	9.21	9.21
Simuna	9.24	9.24
Simuna	9.25	9.25
Rohu rist	9.27	9.27
Kopli	9.29	9.29
Laekvere	9.45	9.45
Rakvere	10.40	10.40

**Liin nr.39 Rakvere-Väike-
Maarja-Tamsalu-Simuna**

Peatused	E-L	E-L
Rakvere	14.15	-
Väike-Maarja	15.05	17.20
Tamsalu	15.25	17.45
Tamsalu	15.45	18.35
Väike-Maarja	16.00	19.00
Määri	16.16	19.20
Avanduse	16.19	19.23
Rohu rist	16.21	19.25
Simuna	16.24	19.27
Simuna	16.30	-
Võivere	16.35	-
Kurtina	16.38	-
Nadalama	16.40	-
Väike-Maarja	16.53	-

**Liin nr.44 Rakvere-
Väike-Maarja-
Simuna-Roela-
Rakvere Käigus E-P**

Rakvere	12.15	Rakvere	14.45
Väike-Maarja	12.53	Laekvere	15.46
Väike-Maarja	13.00	Simuna	16.02
Määri	13.16	Rohu rist	16.04
Avanduse	13.19	Avanduse	16.06
Rohu rist	13.21	Määri	16.09
Simuna	13.25	Väike-Maarja	16.25
Laekvere	13.40	Väike-Maarja	16.30
Rakvere	14.50	Rakvere	17.14

**Liin nr.45 Rakvere-
Roela-Laekvere-
Simuna-Inju-
Rakvere Käigus E-R**

**Liin nr.45 Rakvere-Roela-Laekvere-
Simuna-Väike-Maarja-Inju-Rakvere
Käigus E-P**

Rakvere	10.35
Laekvere	11.44
Simuna	12.00
Rohu rist	12.02
Avanduse	12.04
Määri	12.07
Väike-Maarja	12.25
Rakvere	13.10

**Liin nr.50 Simuna-Väike-
Maarja-Assamalla-Rakvere
Käigus E-R**

Simuna	6.45
Võivere	6.50
Kurtina	6.53
Nadalama	6.55
Väike-Maarja	7.10
Rakvere	7.50

**Liin nr.52 Rakvere-Inju-Väike-
Maarja- Rakke Käigus E-L**

Rakvere	11.30
Väike-Maarja	12.15
Rakke	12.37

Rakvere-Väike-Maarja E-R

Rakvere	17.10
Väike-Maarja	17.45

Rakke-Väike-Maarja-Rakvere E-L

Rakke	8.00
Väike-Maarja	8.25
Rakvere	9.02

NB! Rakverest ei välju 12.30 (laup)

**Liin nr.79
Tallinn-Aegviidu-Tamsalu-Laekvere
Laekvere-Tamsalu-Aegviidu-Tallinn
Käigus E-P**

Tallinn	19.00	Laekvere	6.40
Tamsalu	21.00	Simuna	6.55
Väike-Maarja	21.15	Rohu rist	6.58
Määri	21.29	Avanduse	7.00
Avanduse	21.31	Määri	7.01
Rohu rist	21.32	Väike-Maarja	7.25
Simuna	21.35	Tamsalu	7.40
Laekvere	21.45	Tallinn	9.45

**Liin nr.864 Simuna-Sadala-Torma-Voore-
Vedu-Tartu
Käigus E-L**

Simuna	5.45	Tartu	18.20
Karaski	5.56	Sadala	20.02
Käru	6.00	Käru	20.19
Sadala	6.18	Karaski	20.23
Tartu	8.00	Simuna	20.35

**Kiirliin nr.729 Tallinn-Aegviidu-
Mustvee-Kallaste-Varnja Käigus R-P**

Tallinn	8.00	19.25
Tamsalu	9.45	17.40
Väike-Maarja	10.00	17.25
Simuna	10.25	17.00
Laekvere	10.35	16.50
Mustvee	11.35	15.55
Varnja	12.40	14.45

Maaailmas palju Su tarvis
uut on ja imelist.
Maaailmas väga oli tarvis
last Sinu nimelist!

Kristi Ploom ja Toomas Rajaste
poeg RAMI
14.01.2000

Õnnitleme!

Ümber on vaikus
ja ümber on lumi,
aastaring jälle sai täis.
Südames süttigu soojusetuli,
tuba las õnne saab täis!

85

Anna Nikkanen
03.02.1915

70

Evald Altmäe
01.02.1930

65

Luule Preem
05.02.1935

60

Matī Kaimī
10.02.1940
Aino Kalamäe
24.02.1940

Jäävad mälestust hoidma mättapärjad ja must mullamaa,
mida kohevaks kündma Sa enam iialgi tulla ei saa...

KARL TEDRO
06.03.1899 - 26.12.1999
JOHANNES ERRAPART
06.06.1921 - 12.01.2000

Südamlik tänu Avanduse Vallavalitsusele, eriti Jüri Aavikule ja Silvi Sirelpuule, perekond Vahterile ja paljudele headele inimestele, kes abistasid nõu ja jõuga meie kalli vanaisa ja vanavanaisa Karl Tedro muldasängitamisel.

Leinajad omaksed

JUMALATEENISTUSED

05.veebruar kell 15.00 piiblitund teemal
Armulaud. Teoloogiadoktor Jouko Talonen

06.veebruar kell 13.00

13.veebruar kell 12.00

20.veebruar kell 13.00

27.veebruar kell 12.00

Koguduse vaimulik Tauno teder, tel. 61 956,
mob. 25210524 Kogudusemaja Allika 3, tel. 37 296
Pühapäevakool leerimajas laupäeviti kell 14.00

Avanduse valda teenindavad
politseikonstaablid
Ivo Salus ja Kauni Soon
Vastuvõtt Avanduse
vallamajas
neljapäeviti kell 10.00-12.00
Politsei väljakutsed 0 110

Günekoloog
TIINA MÄEKER
ootab naisi
vastuvõtule
21. 02. 2000
kella 15.00-18.00
ambulatoriumis

ALGAB VALGE
DRAAKONI AASTA!
04.veebruaril
kell 20.00
Simuna rahvamaja baaris
õhtu
NALJAGA UUDE
AASTASSE
Külas
Villi ja Volli Lehtsest
Pääse 25.-
Info rahvamajast
või tel. 37 217
NB! Võimalus kohti ette
tellida!

11.veebruaril
kell 20.00
ootab Teid
Simuna rahvamaja
oma ülemisse tuppa
VÄIKESELE
HOLAÕHTULE
kohtuma põneva luuletaja
CONTRAGA.
Hingekosutavat
holamuusikat
üllatuskülastelt.
PEAKÜLALISEKS
SÕBRALIK ÕHKKOND.
Pilet 30.-
Info
Simuna rahvamajast
tel. 37 217
või Kärü rahvamajast
tel. 94 151

25.02. kell 20.00
Simuna rahvamajas
RAHVALIK ÕHTU
koos valla taidlejatega
Pilet 25.-

Uued telefoninumbrid:

Kalev Alber 25135
Irina Kallaste
m.253924875

Pensionäride tuba
rahvamajas
avatud külastuseks
10.02.k.a. kell 11-16.00
Tule ja uudista.
Soovi korral kohv.

23.jaanuaril
eakate klubi
koosviibimise
korraldamise ja
koristamise
abilistele
suur tänu!

Täna eakate klubi meelepidamise eest! Silvi Sirelpuu